Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000593901

Datum
22 oktober 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
1

Aan Minister van BZK
Van BFR/RTM

nota

Beantwoording Eerste Kamervragen over de Kamerbrief 'Werken aan Balans'

Aanleiding

Op 20 oktober heeft de Eerste Kamer u een brief toegestuurd met nadere Kamervragen naar aanleiding van de Kamerbrief *'Werken aan Balans'* (d.d. 25 september 2026). De deadline voor de beantwoording is 17 november 2026. De Eerste Kamer gaf na het verzenden van de brief met vragen aan, de brief graag ruim op tijd te ontvangen, voor het beleidsdebat op 24 november.

Daarnaast is in de Kamerbrief *'Werken aan Balans'* toegezegd dat er onderzoek plaatsvindt naar het overzicht van taken inclusief beleidsvrijheid en dat de Kamer in november hierover zou worden geïnformeerd. Dit betreft een eerste versie van dit overzicht; een vollediger overzicht inclusief mate van beleidsvrijheid en sturingsmogelijkheden ontvangt het parlement begin 2027.

Geadviseerd besluit

- Instemmen met de beantwoording en verzending van de beantwoording aan de Eerste Kamer.
- Instemmen met het verzenden van het overzicht van taken als bijlage bij de beantwoording aan de Eerste Kamer en als losse brief aan de Tweede Kamer.
- Een separate aanbiedingsbrief aan Eerste en Tweede Kamer is ter tekening bijgevoegd.

Kern

Ten aanzien van de Kamervragen

- De vragen zien toe op de in de Kamerbrief genoemde balansscan en de toelichting op de behandelde casussen. Op terugkerende thema's in de vragen wordt in de inleiding ingegaan. Dit zijn:
    - Het feit dat de balansscan nog in ontwikkeling is, dat daardoor (nu nog) niet alle vragen volledig kunnen worden beantwoord, maar dat meegegeven aandachtspunten worden meegenomen.
    - Hoe wordt omgegaan met schattingen van budgetten voor individuele taken. In de beantwoording wordt hierbij benadrukt dat het in kaart brengen van budgetten een zorgvuldig gesprek vraagt met gedeelde aannames, dat plaats kan vinden binnen het kader van de balansscan.

    - Vragen die zien op aspecten van de in de verkenning onderzochte casussen. In afstemming met departementen is ervoor gekozen om deze vragen niet inhoudelijk te beantwoorden, mede gelet op de verantwoordelijkheidsverdeling binnen het kabinet en de aard van de beschreven casuïstiek. Voor de vragen met betrekking tot de casus verkiezingen antwoordt u de Kamer dat u daar op een later moment graag met hen over in gesprek gaat.
- Voor de verdere inhoud van de beantwoording verwijzen we u naar de bijlage.
- De aanbiedingsbrief aan Eerste en Tweede Kamer is afgestemd met VNG, IPO en het ministerie van Financiën. De koepels worden nauw betrokken, zoals in de brief geschetst ook, bij de uitwerking van de balansscan.

Ten aanzien van het overzicht van taken
- Het overzicht van taken betreft een tussenuitkomst op basis van het onderzoek om het takenpakket in beeld te brengen, inclusief de mate van beleidsvrijheid en de sturingsmogelijkheden.
- Over het overzicht heeft afstemming plaatsgevonden met betrokken (beleidsmatig verantwoordelijke) departementen en met de koepels VNG en IPO.

Toelichting
- De beantwoording van de Kamervragen is afgestemd met het ministerie van Financiën en betrokken departementen en is in lijn met de inhoudelijke agenda die is verwoord in de Kamerbrief 'Werken aan Balans' van 25 september jl., die is verstuurd aan de Eerste en Tweede Kamer.
- Op 24 november staat een beleidsdebat gepland met de Eerste Kamer over Gemeentefonds - inzicht in medebewindstaken' (inclusief Provinciefonds).
- Het overzicht van taken biedt op dit moment nog niet het inzicht dat nodig is om uitspraken te kunnen doen over de balans tussen ambities, taken, middelen en uitvoeringskracht. In het vervolg van het onderzoek wordt het overzicht uitgebreid en aangevuld met de mate van beleidsvrijheid en de sturingsmogelijkheden.
- Begin 2027 wordt de Kamer geïnformeerd over het gehele onderzoek. Vervolgens zal het overzicht vanaf volgend jaar aan het Integraal Overzicht Financiën Gemeenten en Provincies worden toegevoegd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Beantwoording Eerste Kamervragen over de Kamerbrief 'Werken aan Balans'	
2	Aanbiedingsbrief TK Tussenuitkomst onderzoek takenpakket medeoverheden	

3	Aanbiedingsbrief EKTussenuitkomst onderzoek takenpakket medeoverheden	
4	Overzicht taken gemeenten	
5	Overzicht taken provincies	

Onze referentie

Datum
22 oktober 2026